

DIP – det logiske valg

ÅRSBERETNING 2009

- Meget tilfredsstillende resultat
- Stor medlemstilgang

DIP

INDHOLD

Hovedtal	2
Forord	3
Finanskrisen – nye krav	4
Strategiske udfordringer	5
Investeringer	6
Pensioner	9
Risikostyring	11
Udsigter for 2010	12
Bestyrelse	13
Regnskabsberetning	14
Regnskabsoversigt	15

REGNSKAB

2005

2006

2007

2008

2009

Nøgletal (pct.)

Afkast før skat	17,1	8,3	3,1	- 11,1	13,8
Afkast efter skat	15,2	7,5	2,8	- 9,5	11,9
Omkostninger af hensættelser	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Medlemstal

Betalende	8.934	8.978	8.809	9.172	9.734
Hvilende	4.447	4.686	5.298	5.482	5.683
Opsparere	30	25	24	17	16
Alderspensionister	2.149	2.282	2.437	2.571	2.690
Invalidepensionister	155	158	168	174	173
Medlemmer i alt	15.715	16.129	16.736	17.416	18.296
Ægtefællepensionister	709	742	787	817	849
Børnepensionister	225	237	261	257	247

Depotrenter (pct.)

Depotrente efter skat	4,5	4,5	4,5	5,9	4,1
Depotrente før skat	5,2	5,2	5,2	6,8	4,8

Hovedtal (mio. kr.)

Medlemsbidrag	478	512	540	563	627
Pensionsydelser	884	972	1.167	1.069	1.060
Resultat af investeringsvirksomhed efter skat	3.423	1.921	750	- 2.580	2.876
Driftsomkostninger	14	16	16	16	20
Pensionsteknisk resultat	390	1.280	-171	- 49	0
Årets resultat	894	1.564	-19	- 563	575
Pensionsmæssige hensættelser	21.890	21.772	21.901	19.531	21.447
Egenkapital	3.842	5.407	5.388	4.825	5.400
Aktiver	25.979	27.407	27.403	24.659	27.093

Koncernens og DIP's nøgletal er identiske bortset fra: Aktiver DIP

25.946

27.379

27.377

24.634

27.070

ET SPÆNDENDE ÅR

2009 var et spændende år. Et år, som startede i finanskrisens tegn med fortsat negativ udvikling på værdipapirmarkedene og dårlige økonomiske nøgletal. Det fortsatte indtil marts måned, hvor der skete en vending og der kom en stadig bedre stemning. Den positive stemning holdt gennem resten af 2009 med det resultat, at året gav et samlet meget tilfredsstillende afkast på 13,8% før skat.

Det gode resultat for 2009 skal dog ses i lyset af resultatet for 2008, som var præget af finanskrisen. Resultatet her var -11,1% før skat. Så samlet over de sidste to år har pensionskassen haft et svagt positivt nettoresultat. DIP's forventninger var ved starten af 2009 meget forsigtige. Situationen på daværende tidspunkt var præget af stor usikkerhed med stigende arbejdsløshed og faldende kurser på værdipapirmarkedene.

Gennem krisen fastholdt DIP en balanceret profil på investeringerne med aktier, obligationer og fast ejendom, ud fra en stor usikkerhed om, hvorvidt det ville gå godt eller dårligt i økonomien. Investeringerne i aktier blev fastholdt, og pensionskassen brugte en del af risikobudgettet til at investere mere aktivt i kreditobligationer. Det bidrog til det positive resultat.

Efter pensionsvalget i 2006 er DIP ganske solid økonomisk set. Ved pensionsvalget blev grundlægsrenten sænket fra 4,5% til 1,5% for rigtig mange medlemmer. Det gør, at der ikke regnskabsmæssigt skal reserveres så store beløb til medlemmernes pensioner – men DIP arbejder selvfølgelig fortsat ud fra målet om at kunne give alle medlemmer gode pensioner. Regnskabet viser store reserver, men medlemmerne forventer højere pensioner, end der er indregnet i de regnskabsmæssige tal. Samtidig er der fortsat stigning i alle medlemmers gennemsnitlige levealder, hvilket betyder, at pensionerne skal udbetales i længere tid. DIP er fortsat godt rustet til at håndtere disse udfordringer.

2009 blev året, hvor der var rekord i tilvæksten af nye medlemmer. I dag er der flere end 18.000 medlemmer i DIP. Den positive vækst forpligter også til at sikre både ældre og nye medlemmers pensioner, så alle parter får deres rimelige andel af reserveerne over årene. Det giver også pensionskassen en forpligtelse til fortsat at foretage en kontrolleret udvikling af nye produkter, som er tidssvarende for medlemmerne. Dette arbejde er et flerårigt projekt med indførelse af nyt medlemssystem her i 2010 og tilbud om nye pensionsprodukter over de kommende år.

GENERALFORSAMLING 2010

DIP's ordinære generalforsamling afholdes **onsdag den 21. april 2010 Kl. 17.00** i Ingeniørhuset, Kalvebod Brygge 31 i København.

STIER
 NVESTERINGS
 ANSVARLIGE INVE
 DEPOT RENTE
 KOSTYRI

Jenny Bagger, Ansvarshavende aktuar, DIP

FINANSKRISEN – NYE KRAV

Hele 2008 var præget af finanskrisen, som med den ene dårlige nyhed efter den anden trængte sig på i dagligdagen. I efteråret 2008 skete der så store fald på finansmarkederne, at mange års opsparing gik tabt.

Den voldsomme negative udvikling fik regeringer rundt om i verden til, gennem koordinerede aktioner, at sikre det finansielle system. Det skete både ved direkte garantier i forhold til de finansielle institutioner, men også i form af historisk lave pengemarkedsrenter.

Fokus var på at sikre stabiliteten i det finansielle system og muligheden for, at finansmarkederne igen kunne komme til at fungere på nogenlunde normal vis.

VENDING I 2009

De første måneder af 2009 fortsatte den negative udvikling. Helt frem til marts måned 2009 fortsatte faldene på finansmarkederne, og der var en udpræget negativ stemning. Vendingen kom i form af, at markederne begyndte at erkende, at regeringernes initiativer var af en sådan karakter, at der blev lagt en sikker bund under markederne. Desuden havde kursfaldene medført, at værdipapirerne var blevet så billige, at en bare nogenlunde positiv udvikling i økonomien ville medføre kursstigninger.

Det lave renteniveau betød, at banker rundt omkring i verden kunne låne penge fra centralbankerne til næsten ingenting. Derved kan man sige, at det blev lettere at drive en bank i denne periode ved at låne penge til meget lave renter og foretage udlån til en almindelig markedsrente.

Den forøgede rentemarginal har givet banker rundt omkring i verden mulighed for at komme ud af krisen meget hurtigt – og der er set eksempler på, hvordan banker har valgt ikke at udnytte støttepakker, eller har betalt lån og garantier fra staten tilbage rimeligt hurtigt.

Det har også givet anledning til en fornyet selvtillid i de finansielle institutioner. Det er dog vigtigt i denne fase at huske, at

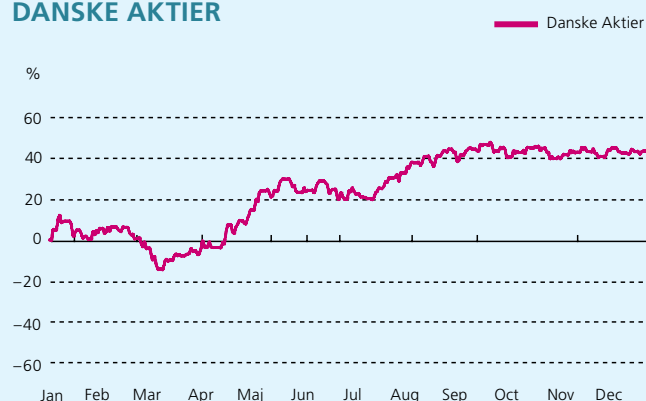
det er skatteyderne rundt omkring i verden, som har sikret de finansielle markeders stabilitet i form af de store garantier, som blev stillet. Og samtidig er der stillet billig kapital til rådighed i form af de meget lave pengemarkedsrenter – renter, som ligger under forventningerne til inflationen på lidt længere sigt.

NYE KRAV

Krisen har også medført, at der i de kommende år vil blive stillet øgede krav fra politisk side til den finansielle sektor. Kravene vil både være et forsøg på at regulere adfærden, men også bankernes evne til at modstå kriser gennem opbygning af reserver og begrænsning af risikofyldte forretninger vil være i fokus. Set i forhold til, hvad der er sket i de sidste år, er det ikke urimeligt, at der stilles større krav.

For DIP og andre pensionsselskaber vil kravene blandt andet blive udmøntet i indførelse af "Solvens 2". Solvens 2 er en fælles EU-standard for beregning af risikogrænser i forsikrings- og pensionssektoren, som forventes indført i 2012. Det er en længere proces, som har været undervejs i en årrække, og den vil med meget stor sikkerhed forøge kravene til pensionsselskabernes evne til at modstå finanskriser i fremtiden. For DIP forventes øgede krav til reserver til sikring af medlemmernes pensioner.

DANSKE AKTIER

STRATEGISKE UDFORDRINGER

Verden forandrer sig og det stiller naturligvis også krav til DIP.

DIP's mission er at sørge for gode pensioner til ingeniører. Udfordringen er her, at udviklingen i stadig stigende grad medfører, at der er færre ingeniører, som er omfattet af de offentlige overenskomster, mens andelen af privat ansatte ingeniører er stadig stigende.

Når man ser på DIP's tilbud til ingeniører, er det både meget billigt og det giver en god pensionsdækning. Men der har ikke været særlig mange muligheder for at kunne til- og fravælge forsikringsdækninger. Tilsvarende har DIP ikke gjort en indsats for at udbrede kendskabet til pensionskassens tilbud.

NYE MÅL

Det er DIP's mål at lave om på disse forhold. DIP ønsker at fortsætte udviklingen af pensionskassen med optagelse af flere ingeniører – både i privat og offentlig ansættelse. Målet er, at ingeniørerne skal betragte DIP som "Det logiske valg" for ingeniører, uanset om de er i offentlig eller privat ansættelse.

Det er en proces, som strækker sig over en årrække, da kendskabet til DIP blandt privat ansatte ingeniører er begrænset.

Desuden stiller det krav om en fornuftig udvikling af DIP's tilbud, så det både indeholder fleksible dækninger – men også fortsat bevarer både overskuelighed og lave omkostninger. Det skal være til gavn både for nuværende og fremtidige medlemmer.

På nuværende tidspunkt arbejder DIP med at lave mere målrettede kampagner for salg af pensionsprodukter til medlemmerne.

Et eksempel er nyskabelsen "SU-Pension", som går ud på, at ingeniørstuderende på kandidatniveau kan indbetale pension via deres arbejdsgiver til pensionskassen for at undgå tilbagebetaling af SU. Det er et produkt, som er baseret på DIP's nuværende produktudbud og derfor ikke kræver ekstra udvikling – men en særlig information i forhold til studerende, som kan tilskynde, at studerende starter pensionsopsparingen så tidligt som muligt.

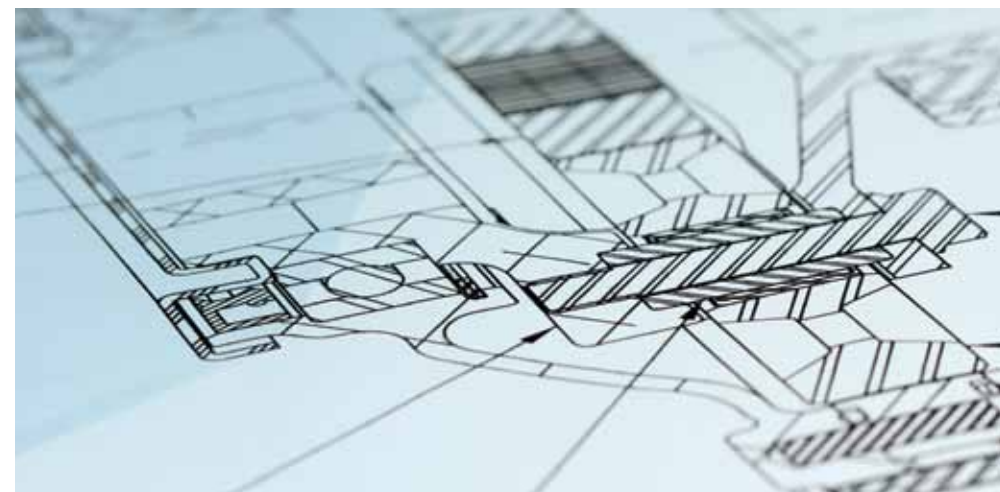
ØGET SAMARBEJDE

DIP er gået i samarbejde med en række andre pensionskasser omkring udviklingen af et nyt medlemssystem. Dette skal i de kommende år udgøre fundamentet for udvikling af nye tilbud til medlemmerne på en økonomisk forsvarlig måde. Systemet er taget i brug i januar 2010 og afløser et 18 år gammelt system. Nogle af de første tilbud vil være en fornyet medlemsweb i slutningen af første kvartal og tilslutning til Pensionsinfo i midten af 2010.

Samarbejdet med andre pensionskasser er under fortsat udvikling med henblik på at sikre medlemmerne en god og billig administration – og gode priser på eksempelvis investeringsforvaltning.

I de senere år har pensionskassen øget samarbejdet med IDA med henblik på at sikre, at ingeniørerne får kendskab til muligheden for en god pensionsordning i DIP.

Målsætningen for DIP er, at medlemstallet for pensionskassen skal stige med 1.000 om året i de kommende år. Det kræver, at DIP har nogle gode, fleksible produkter, skarpe priser, lave omkostninger – og at ingeniørerne kender muligheden for opsparing i DIP.

INVESTERINGER

AFKAST PÅ 13,8% I 2009

DIP opnåede i 2009 et afkast på 13,8%, hvilket må betegnes som meget tilfredsstillende – ikke mindst set i lyset af et investeringsår med meget store udsving. Efter en meget hård start på de finansielle markeder i begyndelsen af året, vendte stemningen i midten af marts, og frem til efteråret var der udpræget positiv stemning på de fleste markeder. I slutningen af året kom der lidt mere eftertænksomhed tilbage, da de fleste indså at der stadig er mange uløste problemer i den globale økonomi.

DIP valgte i begyndelsen af året at tage lidt større eksponering til kreditobligationer, det vil sige obligationer der ikke kun bærer en renterisiko, men også en kreditrisiko, typiske i virksomheder eller udviklingslande. Dette skete på bekostning af danske realkreditobligationer, da det blev vurderet, at det risikostrejrede forventede merafkast var attraktivt. Til gengæld blev det besluttet at være lidt mere forsigtig med aktierisikoen, så her har kun været beskedent køb.

De positive bidrag til afkastet i 2009 er især kommet fra kreditobligationer og aktier, men også nominelle obligationer har en flot kursudvikling i 2009, hvorimod de illikvide aktiver som fast ejendom og unoterede investeringer har trukket lidt ned.

Ved indgangen til 2009 forventede vi et år præget af usikkerhed om udviklingen i den globale økonomi og vurderede at det var uklart, hvor vi var henne om 12 måneder. Alligevel kom der – måske som en kraftig modreaktion på faldene i 2008 – pæne resultater for både aktier og obligationer. Dette skyldes ikke mindst en meget stærk koordineret modreaktion på krisen i både penge- og finanspolitik verden over.

På trods af at de finansielle markeder har vist forbedring gennem 2009, er der stadig et stykke vej, før de er tilbage på foregående års niveauer. Dette gælder både for aktiekurser og kreditspread.

I USA har efterspørgselschokket været så stort, at virksomhederne har gjort alt for at få deres omkostninger ned, så de har kunnet fremvise positive nøgletal. De aflagte kvartalsregnskaber har derfor haft en tendens til at overraske positivt, hvilket har givet udslag i stigninger på markederne. I Europa gør det mere ufleksible arbejdsmarkedet langsommere for virksomhederne at tilpasse sig den nye situation, som derfor sker mere gradvist. For USA ser det ud til at arbejdsløsheden har toppet, mens Europa stadig kan konstatere stigende arbejdsløshed.

I den kommende tid vil der dog også blive brug for at se, at efterspørgslen er kommet i gang igen for at sikre en indtjeningsfremgang i virksomhederne. Tidligere kriser har generelt været afløst af pæn vækst i økonomien, men vi forventer alligevel at det bliver noget mere beskedent denne gang.

I vækstlandene, og ikke mindst i Kina, har der været store finanspolitiske vækstpakker, der har afbødet faldet i eksport erhvervene med indenlandsk vækst i byggeri og infrastruktur. Der forventes derfor stadig pæn vækst i det kommende år.

Vi forventer et beskedent, men positivt år i 2010 og vurderer at dette er året, hvor DIP skal øge sin andel op imod det langsigtede mål på 30% af aktiverne. Endvidere vurderes det, at kreditobligationer vil udvikle sig positivt i året, og DIP vil derfor fastholde en høj andel gennem året.

SAMLET AFKAST I 2009 FØR SKAT

INVESTERINGSSTRATEGI

DIP har som formål at sikre medlemmerne den højest mulige pension. Dette formål sikres bedst ved at DIP:

- Tænker langsigtet.
- Investerer aktivt og velovervejede.
- Lægger vægt på risikostyring.

DIP foretager sine investeringer efter den overordnede investeringsstrategi, der vedtages af bestyrelsen en gang årligt. Strategien fastlægges ud fra en aktiv/passiv-analyse.

Aktiv/passiv-analysen tager både hensyn til samvariationen i afkast mellem de forskellige aktivgrupper samt til risikoen for, at DIP ikke kan leve op til sine pensionsforpligtelser. DIP's horisont er meget lang, da pensionstilsagnene løber i årtier.

Ved tilrettelæggelse af investeringspolitikken fastlægges et benchmark, som DIP's portefølje efterfølgende måles op imod.

SOCIAL ANSVARLIGHED

Social ansvarlighed i DIP kommer til udtryk på to fronter: Først og fremmest som krav til omverdenen. Det vil sige, til de virksomheder DIP investerer i. Da aktierne er eksternt forvaltet, vil kravene både være til fondsforvalterne og de underliggende aktieselskaber, der er i DIP's porteføljer.

DIP har i januar 2009 underskrevet UN PRI (FN's Principper for Ansvarlige Investeringer), som er et samarbejde for professionelle investorer med henblik på at fremme principperne i PRI. Det betyder, at vi fremover vil indarbejde ESG (miljømæssige,

social og ledelsesmæssige aspekter) i investeringsprocesserne og, i samarbejde med andre investorer påvirke virksomheder med etiske problemer i en mere positiv retning.

INVESTERINGSRESULTAT 2009

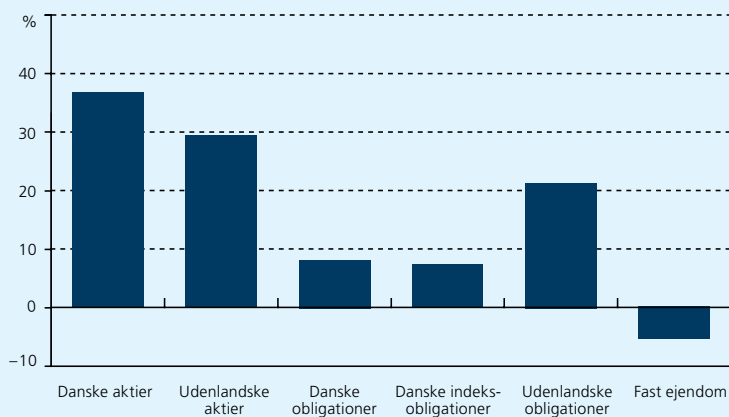
Investeringsresultatet for 2009 er et overskud på 3.330 mio. dk. Resultatet betyder, at DIP på blot et år har tjent de penge pensionskassen tabte i 2008 hjem igen. Set over de seneste 3 år har det årlige afkast været 1,4%.

DIP's afkast er opgjort til 13,8%, hvor afkastet er positivt påvirket af samtlige aktiver i porteføljen – bortset fra fast ejendom og noterede aktier. Især aktier og kreditobligationer har bidraget positivt, med henholdsvis 32,6% og 34,7% i afkast.

2009 har været et turbulent investeringsår med en meget vanskelig start på året efterfulgt af store stigninger på risikofyldte aktiver henover sommeren. Sidst på året blev der lidt mere ro på markederne, dog stadig med en positiv undertone. Afkastet for året er bedre end forventet, og udviklingen betyder, at det tabte i 2008 allerede er tjent hjem igen. Det skyldes at DIP befinder sig i en økonomisk situation, hvor det er muligt at fastholde positionerne igennem den vanskelige periode i 2008 og begyndelsen af 2009.

Danske nominelle obligationer slutter 2009 med et afkast på 7,6%, hvilket skyldes et fint afkast på danske realkreditobligationer. DIP's strategi på dette område har således givet det ønskede afkast i 2009 og er samlet højere end benchmark, der endte på 6,3%.

AFKAST

FORDELING AF INVESTERINGSAKTIVER

(mio. kr.) AKTIVGRUPPER	Markedsværdier		Fordeling
	2008	2009	2009
Danske aktier	1.222	1.096	4%
Udenlandske aktier	4.639	5.893	22%
Danske obligationer	11.345	11.579	44%
Danske indeksobligationer	383	337	1%
Udenlandske obligationer	3.458	5.423	20%
Fast ejendom	2.407	1.911	7%
Øvrige investeringsaktiver	654	612	2%
I alt	24.108	26.851	100%

INVESTERINGER

- ▶ De europæiske statsobligationer har givet et afkast på 5%, hvilket er højere end sammenligningsindeksets 2,6%. Non-euro porteføljen opnåede i 2009 et afkast på 13,8% mod et benchmark på 12,9%. Her har styrkelsen af norske kroner i 2009 været stærkt medvirkende til det gode resultat.

2009 blev et rekordår for kreditobligationer, med flotte afkast på virksomhedslån og virksomhedsobligationer såvel som på emerging market obligationer. DIP opnåede samlet et afkast på 34,7% på kreditobligationer. Kreditobligationer indgår i gruppen "udenlandske obligationer" i tabellen med fordeling af investeringsaktiver.

DIP's aktier gav et afkast på 32,6% før valutaafdækning og 32,8% efter mod et benchmark på 27,6%.

Samlet er DIP's aktieandel på 25% af de samlede aktiver, hvilket er i underkanten af det langsigtede benchmark. I den underliggende regionale fordeling har DIP en overvægt i danske aktier, som har bidraget pænt til performance, da det især var Emerging Markets, samt danske aktier, der lå i top med afkast på henholdsvis 73,9% samt 43,7% .

DIP's aktieforvaltere har generelt klaret sig pænt. De to europæiske forvaltere har dog haft det svært og lå ved udgangen af 2009 markant efter benchmark. Dette skyldes, at der i disse porteføljer har været en meget defensiv tilgang til markedet og undervægt af bankaktier.

DIP's ejendomsinvesteringer består dels af en portefølje af direkte ejede danske ejendomme, dels af indirekte investeringer i både danske og udenlandske ejendomme via ejendomsfonde. Investeringerne i fast ejendom har i 2009 givet et negativt resultat på -5,4%. De danske ejendomme, som udgør langt den største del af porteføljen, er blevet nedskrevet efter der ved udgangen af året har været indhentet en ekstern vurdering.

DIP's investeringer i noterede selskaber gav et negativt resultat på -13,1%. DIP investerer i noterede selskaber gennem Private Equity fonde, som har været hårdt ramt af den globale krise.

UDSIGTER FOR 2010

Set i forhold til de foregående år er forventningen til den økonomiske udvikling i 2010 lidt mere positiv. Udfordringerne er fortsat mange, men der er trods alt indikationer på, at den globale vækst er ved at komme lidt i gang igen.

Regionerne må forventes at udvikle sig noget forskelligt. Mens Asien, med Kina i spidsen, forventes at kunne holde en pæn væksthøjde, og USA ser begyndende opsving, får Europa det lidt sværere. Dels på grund af langsommere tilpasning til efterspørgselsnedgang og dels på grund af en stærk Euro. Den spirende optimisme forventes dog også at kunne slå igennem her.

På den anden side er udfordringerne mange. De meget store hjælpepakker der har været nødvendige for at hjælpe væksten i gang igen betyder, at mange lande nu har, eller er på vej til, et historisk højt gældniveau og budgetunderskud, der kan true væksten i det lange løb. Samtidig skal hjælpepakkerne afvikles igen.

Det er usikkert om væksten bliver robust i de kommende år og der forventes kun en beskedent og langsom fremgang i økonomierne. Den finansielle krise blev udløst af en ejendomsboble – og det kan betyde en helt anden refleksion hos forbrugerne, end hvis der var tale om f.eks. en aktieboble. Den gældsnedbringelse, der er startet på denne baggrund, kan derfor fortsætte længe endnu, da der var tale om et ret stort chok. Selvom der i visse lande er tale om at boligpriserne nu er stabiliseret, er der stadig mange lande, der ser prisfald.

AFKASTFORVENTNING 2010

Selv om det er umuligt at spå, betyder udsigterne at der samlet set forventes et mindre – men positivt afkast for 2010.

I DIP arbejdes der derfor med en balanceret investeringsstrategi for det kommende år. DIP har i dag en pæn spredning af aktiverne fordelt på obligationer, aktier, ejendomme og alternative aktivtyper, men der vil i 2010 blive investeret yderligere i produkter, der ikke forventes at svinge med de aktiver, der allerede er i porteføljen.

DIP vil i foråret vurdere kreditmarkederne for at finde interessante investeringsmuligheder og vil opprioritere investering i flere alternative aktivtyper.

Aktieandelen vil ved indgangen til året være på ca. 25% af de samlede aktiver, men det vil løbende blive overvejet om andelen skal bringes tilbage til det langsigtede strategiske mål på 30%. Andelen af fast ejendom forventes at ligge på det aktuelle niveau.

PENSIONER

2009 var blandt andet kendetegnet ved en række finanspolitiske tiltag, som havde en direkte indvirkning på pensionsområdet og i særdeleshed medlemmernes incitament til at spare op til pension. Samtidig er det glædeligt at se, at et stadigt stigende antal ingeniører vælger DIP som pensionsleverandør. Vi oplever således den største medlemstilgang i DIP's historie.

Lovforslaget om frivillig udbetaling af SP blev vedtaget den 19. maj. Afgiften ved udbetaling er 35% af de første 15.000 kr. og 50% af resten. Resultatet blev, at det godt kunne betale sig at hæve sin SP-opsparring og indbetale den på en rate- eller livrentepension, hvilket mange af DIP's medlemmer benyttede sig af.

Skattereformen blev desuden vedtaget i Folketinget. For pensionsbranchen er der flere emner, som er væsentlige: Loft på 100.000 kr. for pensionsindbetalinger til ratepension, ophævelsen af aldersgrænse for oprettelse af ratepension samt udligningskat på høje pensionsindbetalinger. Der arbejdes fortsat i regeringen på at lave et konkret forslag om udligningskat.

Samtidig valgte mange at udnytte skattefordelen ved at indbetale ekstra i 2009, idet fradragsværdien på 59% i topskatten faldt til 51,5% fra 1. januar 2010.

BIDRAG OG PENSIONER

Effekten af de finanspolitiske tiltag kan aflæses direkte i pensionsindbetalingerne, som oplever en pæn vækst på tværs af produkterne. Medlemmerne indbetalte bidrag på i alt 679 mio. kr. i 2009 på livrente mod 608 mio. kr. i 2008. Det er en stigning på 11,8%. Derudover blev der indbetalt 71 mio. kr. på rate- og kapitalpensionsordninger mod 29 mio. kr. forrige år. Pensionsudbetalingerne er næsten uændrede. DIP udbetalte 1.060 mio. kr. i pension til medlemmerne i 2009 mod 1.069 mio. kr. i 2008. Det lidt lavere beløb i 2009 skyldes, at der ikke blev udbetalt pensionstillæg.

MEDLEMMER

Den meget flotte medlemstilgang de seneste par år fortsætter. DIP startede året med 17.416 medlemmer og rundede 18.296 medlemmer ved årets udgang. Vi er selvfølgelig både glade og stolte over, at et stadigt stigende antal ingeniører ser DIP som deres foretrukne leverandør af pension. Vi vil fortsætte det målrettede arbejde med at gøre DIP endnu mere attraktiv for medlemmerne og forventer på den baggrund, at den positive udvikling vil fortsætte de kommende år.

Det er dog stadig en udfordring, at der er så mange hvilende medlemmer. Det skyldes blandt andet, at medlemmerne i forbindelse med ansættelse i private virksomheder kommer ind i obligatoriske ordninger og dermed stiller deres pension i DIP i bero. Med vedtagelsen af virksomhedsordninger på generalforsamlingen i april, kan DIP nu imødegå denne udfordring. Derudover arbejdes der med at indføre øget valgfrihed på dækningerne.

VIRKSOMHEDSORDNINGER

På generalforsamlingen den 21. april 2009 blev det vedtaget at ændre vedtægten, så der åbnes op for, at pensionskassen ved etablering af virksomhedsordninger kan optage alle medarbejdere på ingeniørvirksomheder. DIP ønsker at kunne tilbyde alle ingeniører en mulighed for pensionsordning i pensionskassen gennem hele arbejdslivet. Både ved skift mellem ingeniørvirksomheder og ved skift mellem offentlig og privat ansættelse. Derfor ønsker DIP, at det fremover bliver muligt at optage alle ansatte på ingeniørtunge virksomheder under forudsætning af, at der bliver lavet en aftale for alle ingeniørerne.

Dette er et element i DIP's strategi gående ud på, at DIP ønsker at være den foretrukne leverandør af pension til civilingeniører.

PENSIONER	2008	2009
Medlemsbidrag	608	679
Pensionsydelser	1.069	1.060

MEDLEMSTAL	2008	2009
Medlemmer i alt	17.416	18.296
Ikke-pensionerede medlemmer	14.671	15.433
Alderspensionister	2.571	2.690
Invalidepensionister	174	173

Hariklia Nikolaos,
Lektor, AAU, medlem

Per Madsen, Professor, DTU, medlem

PENSIONER

► MEDLEMMERNE LEVER LÆNGERE

At medlemmerne lever længere er jo rigtig glædeligt for den enkelte. Ingeniører er en af de grupper i befolkningen, som lever længst. I de senere år er levetiden for vores medlemmer fortsat steget som resten af befolkningen. Den glædelige tendens har jo blot den bagside for pensionskassen, at der skal udbetales pensioner i flere år end oprindeligt beregnet. Det er fordi langt de fleste af pensionerne, som DIP udbetaler, er livsvarige pensioner.

PENSIONSTILLÆG

Når medlemmer og pensionister lever længere betyder det, at den samme opsparing skal række til flere års pensionsudbetaling. Derfor giver den stigende levetid større krav til de beløb, som pensionskassen reserverer til dækning af pensioner i fremtiden. På den baggrund forventer DIP ikke, at der i den kommende tid bliver mulighed for at udbetale pensionstillæg. Situationen kan naturligvis ændre sig – men det er sådan, den ser ud på nuværende tidspunkt. Dette skal også ses i lyset af, at det årlige afkast blot har været 1,4% set over de seneste 3 år.

DEPOTRENTEN

Medlemmernes pensionsopsparing på livrente blev i 2009 forrentet med 4,1%. Dette skete som led i den politiske aftale, som forsikringsbranchen lavede med regeringen i november 2008. Her blev det aftalt, at der skulle udvises forsigtighed og ske konsolidering til gavn for medlemmerne. Det er dette, DIP lever op til med depotrenten på 4,1%.

Forrentningen i DIP har været højere end i de kommercielle alternativer i livs- og pensionsforsikringsselskaber, hvilket hænger sammen med, at pensionskassen har et godt økonomisk fundament. Dette gælder også i 2010, hvor depotrenten er fastsat til 5,3% før skat på Regulativ 3.

GRUPPEFORSIKRING

Medlemmer, der er omfattet af gruppeforsikringen, betalte i 2009 en præmie på 1.260 kr. Bestyrelsen besluttede i november 2009, at den samlede præmie til gruppeforsikringen 2010 holdes uændret. Endvidere blev det besluttet, at også forsikringsdækningen holdes uændret.

OMKOSTNINGER VED PENSIONSADMINISTRATION

DIP fastholder ligeledes de konkurrencedygtige priser på indbetalinger til pension. Det betyder 1% ved indbetalinger til en kapital- eller ratepension og 2% til livsvarig alderspension. Dertil kommer et fast beløb på 30 kr. hver måned. De samlede omkostninger til pensionsadministration i 2009 var 1.040 kr. pr. medlem. Der er tale om en mindre stigning i forhold til 2008 som kan henføres til implementeringen af det nye medlemsystem. Set i forhold til medlemmernes pensionsopsparing er omkostningen stadig beregnet som rentemarginal på 0,1%.

NYT MEDLEMSSYSTEM

DIP udskiftede i januar 2010 et snart 18-årigt medlemssystem med et nyt. Det nye system, som er udviklet i samarbejde med en række andre pensionskasser og BEC, vil give DIP mulighed for at tilbyde større fleksibilitet i pensionsdækningen.

I løbet af 2010 vil det nye medlemssystem endvidere give bedre muligheder for at foretage pensionsberegninger på DIP's OnlinePension, ligesom DIP vil genoptage leveringen af pensionsoplysninger til PensionsInfo. Det har været en forudsætning for disse leverancer, at DIP kunne foretage prognosticerede pensionsberegninger, hvilket bliver muligt med det nye medlemssystem.

RISIKOSTYRING

Bestyrelsen fastlægger rammer for DIP's risikostyring, mens den daglige ledelse overvåger risici og sikrer, at rammerne overholdes. DIP's største risiko er ikke at kunne leve op til sine pensionsforpligtelser. Derfor beregnes pensionsforpligtelserne og aktiverne dagligt og opgøres til markedsværdi – samtidig med at der laves en risikoberegning ud fra Finanstilsynets stress-scenarier.

I de kommende år forbereder DIP, at der sker implementering af Solvens 2 i 2012. I risikostyringen tages der højde for risiko både på langt og kort sigt.

DIP har valgt en investeringsstrategi med en relativ høj aktieandel. DIP har råd til denne risikovillighed, der forventes at give et bedre afkast på lang sigt. DIP søger primært at mindske den samlede investeringsrisiko både ved at sprede sine investeringer på flere aktivgrupper i både ind- og udland og ved at sprede investeringerne i de enkelte delporteføljer.

Spredningen på flere aktivgrupper er afspejlet i rammerne for den overordnede aktivfordeling, mens spredningen i delporteføljerne fastlægges ved krav til minimumsspredning og maksimal investering i relation til enkeltinvesteringer. Udviklingen i efteråret 2008 og foråret 2009 viste, at det er vigtigt at have et tilstrækkeligt overblik over risici. Udviklingen gik hurtigt i denne periode, og der var dagligt meget store udsving. Dette viste også vigtigheden af, at man har overblik over de forskellige risikotyper og kan følge dem løbende. I løbet af 2009 er volatiliteten – de daglige udsving – faldet væsentligt.

DIP er påvirket af en række forskellige risici:

- Finansielle risici.
- Forsikringsmæssige risici.
- Operationelle risici.
- Forretningsmæssige risici.

I forbindelse med opgørelsen af det individuelle solvensbehov for pensionskassen har DIP gennemgået de forskellige risici og deres mulige påvirkning af DIP's soliditet.

FINANSIELLE RISICI

De finansielle risici består primært af markedsrisici, men også risici på modparter. Markedsrisici har tidligere været kendetegnet ved, at DIP's aktiver og passiver blev påvirket forskelligt af udsving i renterne. Efter omvalget i 2006, hvor størstedelen af DIP's medlemmer valgte en ordning med en lavere grundlagsrente, er rentefølsomheden af hensættelserne til dækning af medlemmernes pensioner aftaget betydeligt. Dette har medført, at DIP er mindre følsom over for ændringer på finansmarkederne, og der er god sikkerhed for, at pensionerne også i fremtiden kan holde niveauet – selv i tider med økonomisk turbulens.

I dag er det investeringerne, som påvirkes af ændringer i renten, aktiekurser, ejendomsværdier, valutakurser og rente-

spænd. Såfremt årets investeringsafkast ikke er tilstrækkeligt til at dække medlemmernes forrentning og nødvendige styrkelsers af hensættelser til pensionerne, dækkes underskuddet først af kollektivt bonuspotentiale og derefter delvist af bonuspotentiale på fripolicydelser. Hvis der ikke er tilstrækkelige midler her, anvendes egenkapitalen til dækning.

Den finansielle uro i 2008 og 2009 har ikke gjort, at DIP har indført kursværn. Der har ikke i 2009 været indført krav om en ekstra forrentning af egenkapitalen – et såkaldt driftsherstillæg.

Markedsrisiciene overvåges løbende, og der foretages en daglig beregning af stresstest på DIP's investeringer og hensættelser med henblik på at sikre, at pensionskassen kan modstå betydelige renteændringer og kursfald på aktier. Modpartsrisikoen overvåges ved at vælge etablerede modparter – og pensionskassens modparter vurderes løbende med henblik på at sikre en lav modpartsrisiko. DIP har ikke lidt tab i 2009 som følge af modpartsrisiko.

FORSIKRINGSMÆSSIGE RISICI

De forsikringsmæssige risici vedrører udviklingen i dødelighed, invaliditet mv. En forlængelse af levetiden medfører en forøgelse af varigheden på udbetalingerne af pensioner og er den væsentligste forsikringsmæssige risiko. I 2008 blev der foretaget en yderligere styrkelse af hensættelserne til dækning af forøget levetid for medlemmerne. Det svarede til en levetidsforbedring for pensionerede medlemmer på 3% og for ikke-pensionerede medlemmer på 10% ud fra en forventning om fremtidig forøget levetid. Situationen følges løbende med henblik på også i fremtiden at foretage en forøgelse af hensættelserne, hvis det måtte blive nødvendigt. I 2009 blev der introduceret et nyt tegningsgrundlag, som yderligere tager højde for udviklingen i medlemmernes levetid. Det er vurderingen, at det nye tegningsgrundlag bedre udtrykker medlemmernes forventede levetid og dermed pensionernes størrelse. Tegningsgrundlaget benyttes i dag til at udregne pensionerne for nye medlemmer, og det medfører, at pensionen på tegningsgrundlaget er mindre end tidligere. Det har ikke i dag betydning for de udbetalte pensioner.

OPERATIONELLE RISICI

De operationelle risici vedrører tab f.eks. som følge af fejl i IT-systemer, fejl i procedurer og bedrageri. DIP begrænser de operationelle risici med en klar funktionsadskillelse og med interne kontroller, som løbende opdateres. Tilsvarende begrænses de operationelle risici gennem samarbejde med eksterne forvaltere.

FORRETNINGSMÆSSIGE RISICI

De forretningsmæssige risici er strategiske risici, risici for pensionskassens omdømme og andre eksterne faktorer. DIP følger nøje såvel udviklingen på markedets som ændringer af lovgivningen. Risikoen vurderes her som lav.

UDSIGTER FOR 2010

I løbet af 2009 er der sket en klar forbedring af finansmarkederne. I starten af året var der meget stor usikkerhed, lave aktiekurser og store kreditspænd. Det er klart, at myndighedernes indgriben i slutningen af 2008, som var meget resolut og klar, har hjulpet med til at stabilisere det finansielle system. Det har skabt en sikkerhed for at finansielle institutioner og virksomheder kunne foretage finansielle transaktioner uden væsentligt forøget risiko.

I slutningen af 2009 er der indregnet en meget stor optimisme i værdipapirmarkederne. Kurserne på aktier er igen steget kraftig og har indregnet meget positive resultater i den kommende tid. Det kan undre lidt, at der er sket så stort stemningskift over så kort tid.

Forventningen fra DIP's side er, at der både i Danmark og i udlandet fortsat vil være høj – og måske stigende – arbejdsløshed i løbet af 2010.

Hvis man ser på en række økonomiske nøgletal, er der ikke baggrund for at forvente en udvikling på værdipapirmarkederne i 2010 på samme niveau som i 2009. Udgangspunktet i 2009 var helt anderledes negativt præget, og der er derudover opbygget en meget stor statsgæld rundt omkring, som løbende skal finansieres. Der må derfor være en væsentlig usikkerhed behæftet med forudsigelserne om, at opsvinget internationalt har bidt sig fast og, at udviklingen bare vil gå i den rigtige retning i 2010.

DEPOTRENTE

DIP har fastsat depotrenterne foreløbigt for 2010. For første gang i pensionskassens levetid har DIP udmeldt forskel i depotrenter for 2010. Renten for medlemmer på Regulativ 3 er 5,3%, mens depotrenten for medlemmer på Regulativ 1 og 2 er 3,5%. Renten er som noget nyt fastsat før skat, da skat fra og med 2010 beregnes individuelt for det enkelte medlem.

Det er klart, at de differentierede depotrenter er overraskende for en del medlemmer – og i særdeleshed medlemmer på Regulativ 1 og 2 har behov for en forklaring på den lavere depotrente.

Baggrunden for forskellen ligger i den forskellige risiko, der er forbundet med pensionstilsagnene i de to bestande – Regulativ 3 på den ene side og Regulativ 1 og 2 på den anden side.

Da medlemmerne valgte sig over på Regulativ 3 ved pensionsvalget i 2006, valgte man sig fra grundlagsrenter for de enkelte medlemmer på mellem 1,5% og 4,5% til grundlagsrente på 1,5%. Konsekvensen var derfor samlet set en lavere grundlagsrente for medlemmerne på Regulativ 3.

Samtidig er tegningsgrundlaget i Regulativ 3 betinget, som det fremgår af regulativet. Det betyder, at pensionerne kan ændres, hvis der sker væsentlige ændringer i for eksempel den faktiske dødelighed og rente i forhold til tegningsgrundlagets antagelser. Der skal være objektive begrundelser til stede, før man kan foretage ændringer som følge af det betingede grundlag.

Det giver en helt anden solvensmæssig risiko for bestanden på Regulativ 3. Risikoen på denne bestand er mindre som følge af den indbyggede fleksibilitet.

DIP har foretaget beregninger af forskellen i risiko mellem den nuværende bestand af medlemmer på Regulativ 1 og 2 sammenlignet med medlemmerne på Regulativ 3. Resultaterne af beregningerne viser, at der er endog meget stor forskel i risiko mellem de to bestande – og det endda uden at kvantificere værdien af de betingede grundlag.

Så – samlet set – er der endog et meget klart belæg for at foretage en differentiering mellem depotrenterne imellem medlemmer på Regulativ 1 og 2 på den ene side og Regulativ 3 på den anden side.

Udviklingen i det kommende år er præget af en vis usikkerhed, og forventningerne til 2010 skal ses i denne sammenhæng.

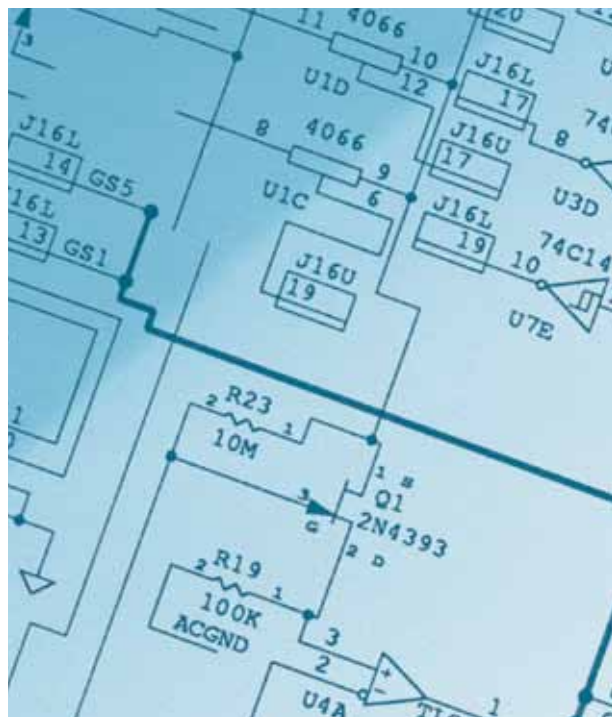
Efter udgangen af 2009 er der ikke indtruffet begivenheder, som har påvirket resultatet for 2009.

ET SPENDE
UD SIGTER
RISIKOSTI
DENSIØI

Per Thomsen, Pensionsschef, DIP

BESTYRELSE OG DIREKTION

(Bestyrelsens valgperiode er angivet i parentes)

JENS HALD MORTENSEN, 64 år (2008 – 2011)

Civilingeniør, lic.tech.
Medlem af DIP siden 1970 og medlem af bestyrelsen siden 1999. Pensioneret medlem. Medlem af bestyrelsen i Berlin IV. Medlem af Nykredits repræsentantskab.

JENS OTTO VEILE, 59 år (2009 – 2012)

Bankdirektør, cand.oecon.
Bankdirektør senest i Danske Bank, kvæstor ved Carlsberg Fondet, og bestyrelsesformand for 5 danske aktieselskaber og bestyrelsesmedlem i 3 andre. Medlem af bestyrelsen siden 2009. Ikke medlem af DIP.

SARA GREX, 35 år, Udpeget af IDA (2009 – 2012)

Civilingeniør
Medlem af DIP siden 2003 og medlem af bestyrelsen siden 2009. Betalende medlem.

TORBEN ARNBJERG-NIELSEN, 46 år (2007 – 2010)

Civilingeniør, Ph.D.
Afdelingsleder i Rambøll. Medlem af DIP siden 1987 og medlem af bestyrelsen siden 2007. Betalende medlem.

CAMILLA KRING, 32 år (2008 – 2011)

Civilingeniør, selvstændig, Ph.D.
Medlem af DIP siden 2002 og medlem af bestyrelsen siden 2003. Betalende medlem.

SØREN KOLBYE SØRENSEN, 52 år

Direktør i DIP, cand.polit.
Medlem af bestyrelsen i BEC Pension, Ejendomsselskabet Norden I K/S og interne selskaber PPE Aps. PPE I og PPE II. Direktør i Ejendomsselskabet DIP.

På den ordinære generalforsamling den 21 april 2009 blev Sara Grex og Jens Otto Veile valgt for en periode på tre år. Bestyrelsen konstituerede sig med Jens Hald Mortensen som formand og Torben Arnbjerg-Nielsen som næstformand. Desuden blev Jens Otto Veile valgt som formand for Revisionsudvalget ud fra hans kvalifikationer indenfor risiko, regnskab og primært indenfor den finansielle sektor. Bestyrelsen har holdt seks møder i 2009.

REGNSKABSBERETNING

DIP havde i 2009 et overskud på 575 mio. kr. og et afkast på 13,8% før skat. Resultatet var meget tilfredsstillende og bedre end forventet for året.

Forventningerne til 2009 var meget usikre set i lyset af finanskrisen i 2008 og starten af 2009. Der var en vurdering af, at risikoen for en egentlig recession var stor, og dermed var forventningerne til afkastet ganske beskedne.

Resultatet for 2009 henlægges til egenkapitalen, som forøges fra 4.825 mio. kr. ved starten af 2009 til 5.400 ved udgangen af året. Årets resultat skal ses i lyset af et næsten tilsvarende tab for 2008 på -563 mio. kr.

Årets resultat fremkommer som afkast på investeringerne på 3.330 mio. kr., bidrag fra medlemmerne på 679 mio. kr. fratrukket de udbetalte pensioner på 1.060 mio. kr. samt ændring i pensionsbensættelserne med tilskrevet bonus på 1.712 mio. kr. og ændring i markedsværdien på -131 mio. kr. Endelig er der taget højde for skat og omkostninger.

DIP har en solid økonomi, men forpligtelserne til at udbetale pensioner går også mange årtier frem i tiden. Analyser har vist, at medlemmernes levetid fortsat er stigende. Det er gældende for alle aldersgrupper i pensionskassen, og det er positivt. Men det betyder også, at pensionerne skal udbetales i flere år. Derfor er der heller ikke i 2009 udbetalt pensionstillæg. Pensionstillægget er udbetaling af dele af egenkapitalen i forbindelse med udbetaling af pensionen.

Man skal dog huske på, at pensionerne for langt størstedelen regnskabsmæssigt er regnet ud fra grundlagsrenten på 1,5%. Det svarer til grundlagspensionen i medlemmernes pensionsoversigter for medlemmer på Regulativ 3. Men det er pensionskassens ambition fortsat at udbetale pensioner mindst på niveau med de samlede pensioner, der optræder i medlemmernes pensionsoversigter. Men der er ikke udstedt egentlige garantier for dette.

I 2009 er der udbetalt 1.060 mio. kr. i pensioner og tilskrevet 1.712 mio. kr. i bonus – og i de udbetalte pensioner for 2009 indgår 286 mio. kr. som udbetalt bonus. Bonus er primært udtryk for forskellen mellem depotrenten og grundlagsrenten, som for de fleste medlemmer er på 1,5%.

I 2009 var investeringsresultatet på 3.330 mio. kr. mod et tab på -3.003 mio. kr. året før. Det positive afkast i 2009 skyldtes primært afkastet på aktier, mens også pensionskassens investeringer i forskellige kreditter har givet en god fortjeneste.

Resultatet har været påvirket af, at DIP valgte at fastholde andelen af aktier i størstedelen af 2009, mens nyinvesteringerne skete i kreditter.

At DIP fortsat er en meget solid pensionskasse skyldes pensionsvalget i 2006. Det medførte, at medlemmerne valgte en ordning med en lavere, betinget grundlagsrente. Da ordningen trådte i kraft i 2007, blev DIP's reserver til dækning af solvens forøget med 4.700 mio. kr. fordelt på 2.300 i bonuspotentiale på hvilende pensioner og 2.600 mio. kr. på kollektivt bonuspotentiale.

Den øgede solvensmargin hjalp DIP gennem finanskrisen, uden at pensionskassen var nødsaget til at foretage tvangssalg af aktier eller andre risikobehæftede aktiver. Det har også gjort, at pensionskassen tilsvarende har tjent på kursudviklingen i 2009. Med den nuværende finansielle situation er risikoen for solvensproblemer i pensionskassen fortsat meget lav.

Omkostningerne til pensionsadministration i DIP er fortsat meget lave. De ligger et pænt stykke under -0,1% set i forhold til depotrenten, og der har de ligget i mange år. Omkostningerne er steget i 2009 og vil være højere i de kommende år som følge af udskiftning af et meget gammelt IT-system. Hvis man udover omkostningerne til pensionsadministration ser på omkostningerne til investeringsadministration, er omkostningerne opgjort til, hvad der svarer til 0,2% i fradrag i depotrenten. Omkostninger til investeringsadministration er fratrukket inden depotrenten fastlægges. DIP er derfor fortsat en billig pensionskasse.

DIP har i hele 2009 fortsat været i Finanstilsynets "grønne lys".

VIDENSRESSOURCER

DIP er meget afhængig af medarbejdernes viden. Generelt er arbejdet præget af en væsentlig specialisering, og medarbejderne har stor erfaring. Der arbejdes løbende på efteruddannelse af medarbejderne for at sikre de faglige kvalifikationer og den personlige udvikling. Desuden er der samarbejde med andre pensionskasser og andre parter, som sikrer virksomhedens fortsatte drift. I januar 2010 tog DIP således et nyt medlemssystem i drift, som er udviklet i samarbejde med 6 andre pensionskasser. Der samarbejdes med Juristernes og Økonomernes Pensionskasse og Lærernes Pensionskasse omkring investeringsforvaltning, og dette arbejde søges udvidet i naturligt omfang over tid.

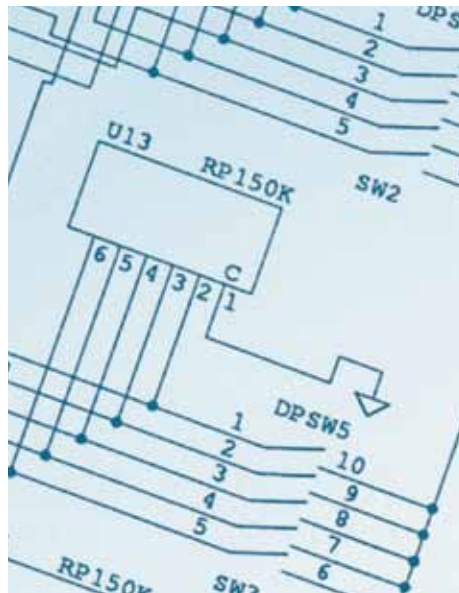
"SKYGGEKONTOEN"

Til egenkapitalen er der knyttet en såkaldt "skyggekonto". Den sikrer, at man kan bruge af egenkapitalen i de dårlige år og genskabe den igen i gode år. Skyggekontoen er derfor et vigtigt redskab til at sikre en sund pensionskasse både nu og i fremtiden. I år med negative resultater af pensionsvirksomheden vil den være med til at sikre en genopbygning af egenkapitalen. Ved udgangen af 2009 er skyggekontoen nul.

Per Thomsen Pensionschef, DIP

REGNSKABSOVERSIGT

Koncernregnskabet omfatter pensionskassen samt det helejede datterselskab Ejendomsselskabet DIP A/S og Pension Private Equity I K/S. Den fuldstændige årsrapport er udarbejdet i overensstemmelse med Lov om Finansiell virksomhed. Den kan fås ved henvendelse til DIP eller læses på www.dip.dk.

REGNSKABSPRAKSIS

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år. Dette betyder blandt andet:

- Alle indtægter og udgifter periodiseres fuldt ud og føres over resultatopgørelsen.
- Ejendomme optages til dagsværdi i overensstemmelse med Bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og pensionskasser.
- Børsnoterede aktier optages til børskurs og unoterede aktier optages til dagsværdi.
- Børsnoterede obligationer optages til børskurs og pante- og gældsbreve optages til dagsværdi.
- Edb og inventar mv. afskrives lineært over 3 år.
- Pensionsmæssige hensættelser opgøres til dagsværdi.

Den fuldstændige årsrapport er revideret uden forbehold eller supplerende bemærkninger af KPMG Statsautoriseret Revisionspartnerselskab ved statsautoriseret revisor Ole Karstensen og statsautoriseret revisor Lisbet Kragelund.

Hvis man lægger alle medlemmernes depoter sammen får man det, som i regnskabet hedder "Retrospektive hensættelser" – et beløb på 18.900 mio. kr.

Som følge af medlemmernes forøgede levetid er der på nuværende tidspunkt taget højde for, at medlemmerne gennemsnitligt lever længere end forudsat i beregningsgrundlaget som hovedparten af pensionsforpligtelserne er beregnet på. Desuden indgår det aktuelle renteniveau, hvilket samlet giver en pensionshensættelse på 19.370 mio. kr. og kollektivt bonuspotentiale på 1.957 mio. kr.

	2008	2009
Resultatopgørelse		
Medlemsbidrag	608	679
Arbejdsmarkedsbidrag	-45	-52
Investeringsafkast	-3.003	3.330
Pensionsafkastskat	423	-454
Pensionsydelse	-1.069	-1.060
Ændring i pensionshensættelser og bonus	2.536	-1.843
Ændring i hensættelser for unit-link kontrakter	3	-5
Administrationsomkostninger	-16	-20
Året Resultat	-563	575
Balance pr. 31. december		
AKTIVER		
Ejendomme	2.341	1.668
Aktier m.v.	7.260	10.018
Obligationer	13.706	14.425
Pante- og gældsbreve	6	3
Likvide beholdninger	306	394
Afledte finansielle instrumenter	221	0
Investeringsaktiver tilknyttet unit-linked kontrakter	44	120
Pensionsafkastskat	417	0
Andre aktiver	402	465
Aktiver, i alt	24.659	27.093
PASSIVER		
Egenkapital	4.825	5.400
Pensionshensættelser	18.956	19.370
Kollektivt bonuspotentiale	531	1.957
Hensættelse til unit-link kontrakter	44	120
Andre hensættelser	5	2
Gæld	298	244
Passiver, i alt	24.659	27.093
(Alle beløb i mio. kr.)		

DIP – det logiske valg

VI VED MEST OM INGENIØRER

Vi er specialiserede i at rådgive dig som ingeniør, så du får maksimalt udbytte af din pension. For vi kender din virkelighed og dine behov bedre end de fleste.

MEDLEMMERNE ER EJERE

Men vores specialisering er ikke den eneste forskel på DIP og andre pensionselskaber. Også ejerforholdene er anderledes. For i DIP er det vores flere end 18.000 medlemmer, der ejer pensionskassen.

OVERSKUDET GÅR TIL DIG

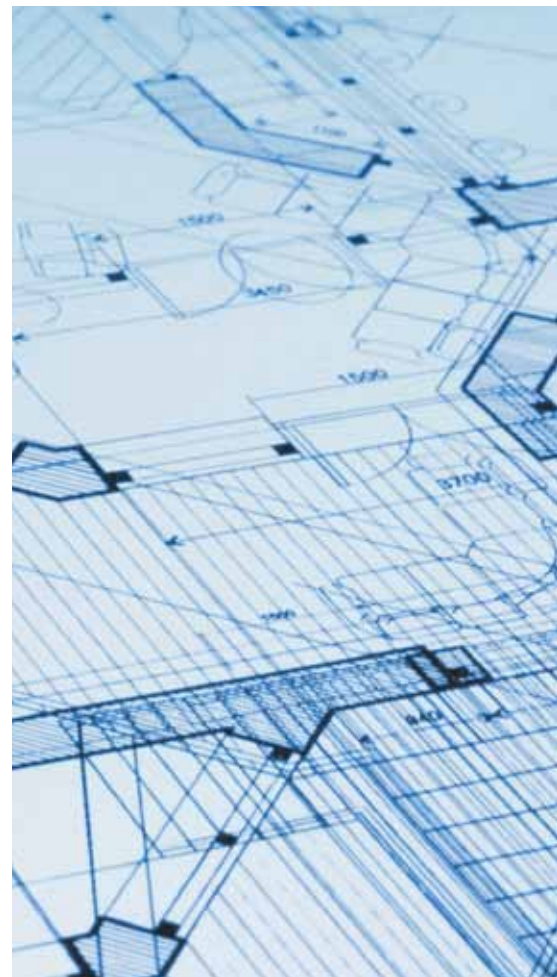
Det betyder flere ting. Men den vigtigste er, at hele vores overskud går til medlemmerne. Modsat de kommercielle selskaber, hvor der ofte er en ejerkreds, som tager en del af overskuddet.

OMKOSTNINGERNE ER LAVE

I DIP er vi bevidste om, at det er dine penge, som vi forvalter. Og at de ikke skal forsvinde i administration og gebyrer. Derfor har vi nogle af de laveste omkostninger i branchen.

BLANDT BRANCHENS BEDSTE FORRENTNING

DIP giver en af branchens bedste forrentninger af pensionen. Det er blandt andet sikret gennem en aktiv investeringspolitik.

Vi ved mest om ingeniører